

JUTRO OB STENI TRIGLAVA

FOT. ANT. GREGOREC

Par ur v Turinu

Spisal profesor Andrej Plečnik.

(Dalje.)

Koj po 12. uri grem v najlepšem vremenu čez Doro Ripario, preko velikega mosta, po široki cesti, mimo hiš, kjer stanujejo delavci kot v kasarnah, do pokopališča. To je precej daleč zunaj mesta. Nekaj časa me spremlja proga tramvaja, slednjič ta opeša, in vsakdo, kdor obišče camposanto, mora peš vanj. Lega mu je zelo lepa, čisto na planjavi; nad teboj sveti solnce na jasnem nebu, na eno stran vidiš v glavnih, nejasnih potezah Turin, na nasprotno stran gledaš s snegom pokrite planine. Pokopališče ima dva dela, starejšega in novejšega. Imajo veliko arkad, kjer je vse polno bogatih grobov; najlepši spomeniki so v novem delu, nuovo camposanto. Slučajno dobim zelo prijaznega, okoli 50 let starega meščana, ki mi z največjo ljubeznivostjo pokaže lepše spomenike, mnogo zelo moderno secesionističnih. Zepamnil sem si ime kiparja Tabacchija, ki je videti Italijanom zelo priljubljen umetnik. V spominu so mi ostali tudi nekateri spomeniki. N. pr. v arkadah oni,

ki ga je postavil pisatelj Amicis svojemu sinu, kateri je umrl kot mlad dijak medicine. Mladenič stoji naslonjen ob rob kamena s papirjem v roki in te živahno gleda, kot da bi hotel kaj povedati; vidi se mu celo v marmorju na obrazu, da je imel jetiko. Drug originalen spomenik je sredi pokopališča nad grobom nekega profesorja kirurgije. Vlit je iz bronu. Na nosilnicah, ki so v naglici skupaj zvezane iz par drogov, leži težko ranjen delavec, obleko na prsih ima odpeto in odgrnjeno, na nogah ima še okorne čevlje; pri delu se je ponesrečil; prineso ga v bolnišnico, profesor je sklonjen nad njim, ga opazuje in preiskuje. Cicerone mi je pravil, da je bil ta profesor posebno za reveže dober človek; da je ta spomenik primeren takemu človekoljubu.

Pokazal mi je poslopje z dimnikom, rekoč: To je krematorij, peč, v kateri sežigajo mrtvece. Imel me je za Nemca ter me peljal pogledat to moderno napravo. Sluga nam je rad razložil sistem sežiganja.